

Stichting Ondersteuning
Commissie Regionaal Overleg
Luchthaven Eelde

Meldingenloket vliegverkeer GAE

Meldingenrapportage

2020

Het meldingenloket vliegverkeer GAE wordt mede mogelijk gemaakt door:

provincie **D**renthe

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Bijzonderheden in 2020	4
2.1	Handhavingsrapportage GAE Gebruiksjaar 2019-2020 ILT	4
2.2	Corona-virus (Covid-19)	5
2.3	KLM Flight Academy	5
2.4	Aantal vliegbewegingen op GAE in 2020 met ruim 23 % gestegen	6
2.5	Fly-in op GAE	7
2.6	Trainingsvluchten ANWB Medical Air Assistance	7
2.7	Tweede medische helikopter (Lifeline 6) van ANWB MAA tijdelijk gestationeerd op GAE.....	8
2.8	Parkeren KLM toestellen op GAE 2020.....	8
2.9	Luchtvaartnota 2020 – 2050	8
2.10	Herziening luchtruim	10
3	Gebruiksgegevens Groningen Airport Eelde	13
4	Algemeen beeld meldingen	16
4.1	Aantal meldingen.....	16
5	Meldingen nader geanalyseerd.....	17
5.1	Overige melders.....	18
5.2	Frequente melders.....	28
6	Conclusie	36
	Bijlage 1 Achtergrondinformatie.....	37
	Informatie vliegroutes	37
	Informatie baan en baangebruik	37
	Informatie vlieghoogtes.....	38
	MMT-helikopter vluchten	38
	Medische vluchten.....	39
	Bijlage II Verklarende lijst	40

1 Inleiding

Het Meldingenloket vliegverkeer GAE (hierna: loket) is ontstaan na uitvoerig beraad tussen de provincies Groningen, de provincie Drenthe, Groningen Airport Eelde (GAE) en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu). Het loket wordt gefinancierd door de beide provincies.

Omwonenden kunnen met ingang van 1 januari 2015 bij het loket terecht met hun meldingen over vliegverkeer op, van en/of naar GAE.

Bevoegd gezag

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is bevoegd gezag voor GAE.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT¹) is toezichthouder van het ministerie van IenW en verantwoordelijk voor (onder meer) controle op de vliegtuigbewegingen in het luchtruim. Voor alle regionale luchthavens in Nederland, waaronder GAE, gelden geluidsnormen en regels voor het gebruik van de luchthaven. Daarnaast zijn er regels die gaan over het gebruik van de vertrekroutes, om te bereiken dat zo min mogelijk over bewoond gebied gevlogen wordt. De ILT controleert of GAE en de partijen die daar vluchten uitvoeren, zich aan de geluidsnormen en regels houden. Over de resultaten van de (milieu-)handhaving doet ILT één keer per jaar verslag aan het ministerie van IenW in de vorm van een handavingsrapportage. Dit rapport richt zich op het zogenaamde gebruiksplanjaar van GAE dat loopt van 1 april van enig jaar tot 1 april van het daaropvolgende jaar en loopt daarmee niet synchron met de meldingenrapportages van het loket.

Het loket kan als er een afwijking is geconstateerd, na consultatie met de Luchtverkeersleiding Nederland, meldingen aan ILT voordragen ter beoordeling. Wellicht ten overvloede wordt er hierbij op gewezen dat het loket een signaleringsfunctie heeft en zelf geen handavingsactie kan ondernemen, als daar aanleiding toe zou zijn.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

De Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde (CRO luchthaven Eelde) is een overlegorgaan van regionale en lokale overheden, bewoners en luchtvaartpartijen. De CRO luchthaven Eelde bestaat uit leden van GAE, Luchtverkeersleiding Nederland, milieuorganisatie (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid Eelde-Paterswolde, IVN), gebruikersorganisatie (KLM Flight Academy) bewonersvertegenwoordigers, de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Groningen en Tynaarlo. De CRO luchthaven Eelde wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter, benoemd door de Staatssecretaris van IenW.

Meldingenafhandeling en rapportage

Meldingen worden ingediend via het meldingenformulier op de website <https://www.tmaaeelde.nl>. De ontvangst van een melding wordt bevestigd met een autoreply bericht. Het loket registreert de meldingen van omwonenden en analyseert deze gegevens, om inzicht te krijgen in de ondervonden hinder.

---

¹ Toezichthouder van het ministerie van IenW.

Het loket heeft toegang tot de NLR² FANOMOS2 dienst³ voor het raadplegen van vliegbewegingen rond GAE. Iedere melding wordt (indien mogelijk) aan de hand van de gegevens van FANOMOS2 gekoppeld aan een vliegbeweging.

Het loket maakt volgens afspraak van elk kwartaal en elk kalenderjaar een rapportage van de in het afgelopen kwartaal respectievelijk het afgelopen kalenderjaar ingediende meldingen.

Over 2020 zijn vier kwartaalrapportages uitgebracht over meldingen van omwonenden die overlast ervaren van vliegtuigbewegingen van, en/of naar GAE. Deze rapportages vermelden de aantallen meldingen die zijn ontvangen en details over de vluchten waarover de meldingen kunnen worden gekoppeld.

Daarnaast wordt er eenmaal per jaar een rapportage opgesteld over een heel kalenderjaar. De onderhavige jaarrapportage is een integrale rapportage waarin naast een overzicht van de ontvangen meldingen, ook inzicht is gegeven in het soort verkeer en de omvang van het verkeer.

De meldingenrapportages worden door het loket voorgelegd aan en besproken in de overleggen van de CRO luchthaven Eelde.

Het kan zijn dat er kleine verschillen zitten in de totalen die in de jaarrapportage worden gepresenteerd en de som van afzonderlijke kwartaalrapportages. Dit heeft te maken met later binnengekomen meldingen of correcties.

---

² Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium

³ Flight track and Aircraft NOise Monitoring System2

2 Bijzonderheden in 2020

In dit hoofdstuk de bijzonderheden in 2020 met betrekking tot de luchthaven. Per onderwerp is de bron vermeldt waaruit de informatie is gehaald.

2.1 Handhavingsrapportage GAE Gebruiksjaar 2019-2020 ILT

Bron: ILT

Voor alle regionale luchthavens in Nederland, waaronder GAE, gelden geluidsnormen en regels voor het gebruik van de luchthaven. Daarnaast zijn er regels die gaan over het gebruik van de vertrekroutes, om te bereiken dat zo min mogelijk over bewoond gebied gevlogen wordt. De ILT controleert of GAE en de partijen die daar vluchten uitvoeren, zich aan de geluidsnormen en regels houden.

Na afloop van ieder gebruiksjaar stelt de ILT een handhavingsrapport op waarin de resultaten van het toezicht staan. Het gebruiksjaar van GAE loopt van 1 april van het enig jaar tot en met 31 maart van het volgende jaar. De handhavingsrapportage 2019 -2020 beslaat de periode 1 april 2019 tot en met 31 maart 2020. De handhavingsrapportage 2020 – 2021 wordt omstreeks juni 2021 verwacht.

Belangrijkste resultaten en acties uit het de handhavingsrapportage 2019 – 2020:

1. De luchthaven heeft de milieugegevens op tijd, volledig en compleet aangeleverd.
2. De grenswaarden voor de geluidsbelasting in de handhavingspunten zijn niet overschreden.
3. Op de luchthaven waren in totaal 293 vliegbewegingen na 23.00 uur. Hiervan vallen 291 vluchten in de categorie reddingsacties, hulpverlening of medische vluchten waarbij een onmiddellijke start of landing is vereist. Twee vluchten waren commerciële vluchten die volgens dienstregeling eerder dan 23:00 uur hadden moeten starten of landen. Bij controle hiervan constateerde de Inspectie dat deze twee vluchten onder de uitzonderingscategorieën vielen zoals opgenomen in de Omzettingsregeling, waardoor er op dit onderwerp geen onrechtmatigheden zijn geconstateerd.
4. Bij circuitvluchten en parachutevluchten traden geen onrechtmatigheden op.
5. Van de maximaal 400 toegestane militaire vluchten zijn er in totaal 89 uitgevoerd.
6. De ILT onderzocht 43 vluchten die van de vertrekroutes afweken. Deze vluchten weken van de vertrekroute af door aanvullende instructies van de luchtverkeersleiding door meteorologische omstandigheden en/of conflicterend vliegverkeer. De ILT heeft geen maatregelen opgelegd.

Klik hier voor de [handhavingsrapportage GAE gebruiksjaar 2019 – 2020](#).

2.2 Corona-virus (Covid-19)

Bron: Rijksoverheid.

In maart 2020 maakte het kabinet de eerste maatregelen bekend om het coronavirus te bestrijden. Halverwege maart ging Nederland in gedeeltelijke lockdown.

Het coronavirus heeft de luchtvaart wereldwijd hard geraakt. De meeste vliegtuigen staan aan de grond.

2.3 KLM Flight Academy

Bron: KLM Flight Academy

“KLM Flight Academy is een 100% dochteronderneming van de KLM en leidt enkel en alleen vliegers op voor de KLM – groep. Na een strenge selectie worden studenten gedurende een periode van ongeveer twee jaar opgeleid tot verkeersvlieger. Ruwweg bestaat deze opleiding uit de volgende onderdelen:

- Een theoretisch deel, met allerlei vakken gerelateerd aan het beroep van verkeersvlieger, zoals bijvoorbeeld:
  - o Wetgeving
  - o Meteorologie
  - o Kennis van vliegtuigsystemen, motoren en aerodynamica
  - o Navigatie
  - o Radiotelefonie
- Een praktisch deel, bestaande uit:
  - o Een basisopleiding op een eenmotorig vliegtuig (vliegen op zicht)
  - o Een voortgezette opleiding op een tweemotorig vliegtuig (vliegen op instrumenten)
  - o Een eindopleiding waarbinnen geleerd wordt om als bemanning in een complexer cockpit samen te werken en die leidt tot een type bevoegdheid op een bij KLM in gebruik zijnde type (dit deel van de opleiding vindt plaats op een simulator bij KLM).

Het eenmotorig deel is gedurende vele jaren uitbesteed in de Verenigde Staten van Amerika. Voor enkele jaren terug is dat gestopt vanwege een gebrek aan opleidingscapaciteit. Ook op andere plaatsen was het niet mogelijk om dit gedeelte nog langer uit te besteden. Dientengevolge is besloten om de Martinair Flight Academy op vliegveld Lelystad (ook onderdeel van de KLM-groep) te integreren met de KLM Flight Academy. Vanwege het feit dat op Eelde alle benodigde opleidingsfaciliteiten zijn, zoals huisvesting, baanverlichting, mogelijkheid tot instrument naderingen, verkeersleiding die gewend is om met trainingsverkeer om te gaan enz.) is logischerwijs besloten om alle activiteiten (met uitzondering van de eindopleiding) te concentreren op locatie Eelde. Deze integratie is sinds mei 2020 voltooid. Hiermee wordt er ook een extra stuk werkgelegenheid geboden op de luchthaven Eelde, aangezien niet alleen de vliegactiviteiten zijn uitgebreid, maar ook het onderhoudsbedrijf nu gevestigd is op onze locatie. Wij zijn dan ook erg blij met de luchthaven Eelde als zijnde het meest geschikte trainingsveld van Nederland.

Een gevolg van deze integratie is dat er ook aanzienlijk meer vliegbewegingen gemaakt worden. KLM Flight Academy is zich terdege bewust van de impact die dit op de omgeving heeft en probeert de geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken. Enige jaren geleden zijn de

verouderde Beechcraft Barons reeds vervangen voor de veel zuiniger en stillere Diamond DA42.

Ten noorden van de luchthaven ligt een laagvlieggebied, dat speciaal is aangewezen om gesimuleerde nood – en voorzorgslandingen te beoefenen tot op lage hoogte. Ook binnen dit gebied liggen woonkernen die daarvan hinder kunnen ondervinden. KLM Flight Academy houdt hier in de dagelijkse operatie rekening mee door deze gebieden, daar waar het enigszins mogelijk is, te vermijden. Datzelfde proberen wij ook te doen in de directe omgeving van het vliegveld. Het veelvuldig beoefenen van starts en landingen behoort tot de (wettelijk) vereiste van de opleiding. Dat dit geluidshinder met zich meebrengt is niet volledig te voorkomen. Wel geldt ook hier dat wij, tenzij de veiligheid in het geding is (bijvoorbeeld vanwege ander verkeer in de buurt) de woonkernen proberen te vermijden.

Wat mogelijk opvalt is dat er ongeveer 1 keer in de 5 weken een bijzondere training plaatsvindt, waarbij een vliegtuig ‘op z’n kop’ lijkt te vliegen of ‘tollend’ naar beneden lijkt te komen. We kunnen ons voorstellen dat dit in eerste instantie een gevoel van onveiligheid oproept. Het paradoxale is echter dat deze training juist veiligheid verhogend is. Deze training is tegenwoordig wettelijk verplicht en vindt zijn oorsprong in luchtvaartongevallen, waarbij de technische staat van het vliegtuig in orde was, maar vliegers zich onvoldoende bewust waren van de positie waarin het vliegtuig zich bevond (desoriëntatie);

Deze training vindt uiteraard alleen plaats wanneer de weersomstandigheden dat toestaan en op een relatief grote hoogte, zodat te allen tijde tijdig herstel kan plaatsvinden.”

Vanaf het begin van de lockdown (dinsdag 15 december) zijn er alleen solovluchten uitgevoerd. Vluchten met een leerling en instructeur ernaast zijn niet uitgevoerd vanaf deze datum.

2.4 Aantal vliegbewegingen op GAE in 2020 met ruim 23 % gestegen

Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

“Met bijna 40.000 vliegbewegingen, is het op Groningen Airport Eelde drukker dan afgelopen jaren. Het aantal vliegbewegingen is ruim 23% meer dan in 2019. De stijging in cijfers valt onder andere te herleiden uit de toename van het aantal lesvluchten.

Ondanks dat in 2020 de commerciële passagiersvluchten grotendeels zijn stil gelegd vanwege het coronavirus, hebben er 39.387 vliegbewegingen plaats gevonden op Groningen Airport Eelde. Meiltje de Groot, directeur Groningen Airport Eelde: “Wij zijn, ondanks het ongekende jaar, blij om te zien dat het aantal vliegbewegingen flink is gestegen. De groei in het lesverkeer is een belangrijke pijler voor Groningen Airport Eelde. Wij bieden de capaciteit en de mogelijkheden, waardoor het maatschappelijk belang van onze luchthaven wordt onderstreept.

Zo’n 70% van alle bewegingen is afkomstig van lesvluchten. Onder andere KLM Flight Academy heeft het aantal bewegingen flink vergroot door uitbreiding van de vloot eerder dit jaar. Maar ook de op luchthaven gevestigde EFTC en vluchten vanuit vliegscholen van Lelystad en Teuge vergrootten het aantal bewegingen op Groningen Airport Eelde.

De drukste dag op Groningen Airport Eelde was vrijdag 11 september, toen er 376 vliegbewegingen plaatsvonden. Juni en september waren de drukste maanden op de luchthaven. Het aantal lesvluchten werd in deze maanden bijna verviervoudigt ten opzichte van een jaar eerder.”

2.5 Fly-in op GAE

Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

“Op vrijdag 11 en zaterdag 12 september organiseerde GAE een Fly-In, waarbij ruim 140 vliegtuigen uit binnen- en buitenland de luchthaven hebben bezocht. Tijdens het evenement konden vliegers voor een gereduceerd tarief landen, luchtvaart gerelateerde stands bezoeken en eten in het restaurant.

De piloten kwamen uit alle delen van Nederland, maar ook net over de grens uit Duitsland en België. Het zijn voornamelijk sportvliegers, die individueel of in clubverband, naar de luchthaven reizen. Andries Poelstra, Airport Manager Groningen Airport Eelde: “Een Fly-In is een mooie manier om de vliegers kennis te laten maken met onze luchthaven en de toegankelijkheid ervan. General Aviation is een belangrijk onderdeel van onze luchthaven; dat zien we terug in de fantastische opkomst tijdens de Fly-In afgelopen weekend. Een groot succes om op deze wijze de vliegers te laten ervaren dat er geen drempel is om te landen op een gecontroleerde luchthaven”.

2.6 Trainingsvluchten ANWB Medical Air Assistance

Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

Van 14 september 2020 tot 30 oktober 2020 zijn er door ANWB Medical Air Assistance (MAA) met een helikopter trainingsvluchten uitgevoerd op en rondom GAE. Dit is noodzakelijk voor het aanleren en bijhouden van de vaardigheden om te werken met nachtzichtapparatuur. Dit geldt voor zowel piloten als verpleegkundigen. ANWB MAA realiseert zich dat deze vliegbewegingen een extra geluidsbelasting voor de omgeving van Groningen Airport Eelde geeft. Er werd rekening gehouden met vliegroutes en –tijden zodat omwonenden zo min mogelijk overlast ervaren.

Op doordeweekse dagen werden er gemiddeld drie trainingsvluchten per dag gemaakt, van elk anderhalf uur. Gemiddeld werd er één trainingsvlucht in de namiddag gevlogen en twee vluchten in de donkerperiode van 20:00 tot 23:00 uur.

Een gedeelte van de training vond op het vliegveld plaats, waarbij de oefeningen over het gehele luchtvaartterrein werden verdeeld. De overige vliegbewegingen vonden in het luchtruim rondom de luchthaven plaats, waarbij bewoond gebied en langdurig trainen in hetzelfde gebied vermeden werd.

Tijdens de oefening werd er gebruik gemaakt van een reserve traumahelikopter van het type Eurocopter 135. De MMT-heli werd niet gebruikt voor trainingsvluchten.

2.7 Tweede medische helikopter (Lifeline 6) van ANWB MAA tijdelijk gestationeerd op GAE

Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

In verband met de Coronacrisis is vanaf maandag 6 april een tweede medische helikopter (Lifeline 6) van ANWB MAA in samenwerking met het UMCG en RAV Fryslân tijdelijk gestationeerd op Groningen Airport Eelde. Deze helikopter werd ingezet voor interklinische transporten van IC behoeftige Corona-patiënten.

De vluchten werden uitgevoerd tussen ziekenhuizen in Nederland of van en naar ziekenhuizen in Duitsland. De helikopter deed GAE een aantal keer per dag aan, om opnieuw bevoorrad te worden met medisch materiaal. De helikopter staat normaliter gestationeerd in Leeuwarden. Vanuit logistiek oogpunt (bevoorrading en medisch personeel) is ervoor gekozen om te verplaatsen naar GAE.

2.8 Parkeren KLM toestellen op GAE 2020

Bron: [Bron: Groningen Airport Eelde](#)

KLM heeft laten weten komend winterseizoen meerdere toestellen op Groningen Airport Eelde te parkeren. 28 oktober 2020 kwamen de eerste drie toestellen naar de luchthaven: twee Airbus A330's en een Boeing 737. In totaal parkeert KLM 12 toestellen op Groningen Airport Eelde. De toestellen komen uit de eigen vloot van KLM, en staan de komende maanden aan de grond vanwege de effecten van de corona-crisis.

Vanaf 28 oktober 2020 stonden de toestellen op 'long term parking maintenance schedule'. Dit houdt in dat vanwege het lange parkeren onderhoudswerkzaamheden aan de toestellen verricht werden door personeel van de KLM. In dit onderhoudsschema zit ook het laten draaien van de motoren.

2.9 Luchtvaartnota 2020 – 2050

Bron: www.luchtvaartindetoekomst.nl

Op 20 november 2020 heeft minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat de Luchtvaartnota gepubliceerd.

Verkenningfase

Het kabinet heeft in oktober 2017 met het regeerakkoord het startsein gegeven voor een nieuwe Luchtvaartnota voor de periode 2020-2050. Na regionale gesprekken met belanghebbenden en omwonenden sloot eind 2018 de verkenningfase van de Luchtvaartnota. Het doel van deze fase was om te luisteren naar wat Nederlanders vinden van de luchtvaart en om maatschappelijke zorgen en wensen in kaart te brengen. Dit gebeurde met focusgroepen, achtergrondgesprekken, een publieksonderzoek, negen regionale luchtvaartgesprekken en een nationale Luchtvaartdag. Het resultaat van de verkenningfase staat in de [Bloemlezing](#).

Verdiepingsfase

Hierna is in 2019 voor de Luchtvaartnota de procedure voor een milieueffectrapportage doorlopen: de [plan-MER](#). Daarin is door een onafhankelijk consortium in beeld gebracht wat de gevolgen zijn van verschillende mogelijke beleidskeuzes op de omgeving, zoals geluidshinder of effecten op het milieu, en wordt ook ingegaan op de economische effecten. De eerste stap in deze procedure was het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin stond welke onderwerpen (reikwijdte) IenW in het plan-MER wilde laten onderzoeken, en met welke diepgang (detailniveau). De NRD heeft van 20 maart tot en met 16 april 2019 in Nederland ter inzage gelegd.

De resultaten van de zienswijzen zijn meegenomen bij de plan-MER en bij het opstellen van de Ontwerp-Luchtvaartnota. Daarnaast zijn onder meer de position papers van belanghebbenden, diverse onderzoeken, discussies met verschillende stakeholders en internationale ontwikkelingen betrokken.

Vaststellingsfase

In het voorjaar van 2020 heeft het kabinet de Ontwerp-Luchtvaartnota, het plan-MER en de passende beoordeling vastgesteld en vervolgens ter inzage gelegd. Hierop zijn 434 unieke zienswijzen ontvangen. In de hiervoor opgestelde [Nota van Antwoord](#) reageert het kabinet op de zienswijzen, en wordt aangegeven tot welke aanpassingen dit heeft geleid in de Luchtvaartnota.

Ook zijn op de Ontwerp-Luchtvaartnota en plan-MER een aantal adviezen en toetsen gegeven. Commissie m.e.r. heeft over de plan-MER een [advies](#) uitgebracht. Hierin beoordeelt de commissie of het milieueffectrapport de benodigde milieuinformatie bevat en of deze juist is. Daarnaast hebben een aantal onafhankelijke experts samen met het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid gekeken naar de economische effecten in de plan-MER. Over de governance en participatie aanpak in de Luchtvaartnota is een [advies](#) uitgebracht door een Commissie van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL), onder leiding van Dhr. Cohen. En er zijn [uitvoerings- en handhavingstoetsen](#) uitgevoerd door Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Samen met de Luchtvaartnota is [de reactie van het kabinet](#) op de verschillende adviezen en toetsen gepubliceerd.

Op basis van de binnengekomen zienswijzen, adviezen en toetsen, moties en toezeggingen in Kamerbehandelingen en actuele ontwikkelingen is de Ontwerp-Luchtvaartnota aangepast en is de Luchtvaartnota vervolgens op 13 november 2020 door het kabinet vastgesteld.

Participatie en kennisbasis

Er heeft uitgebreide [participatie](#) plaatsgevonden bij de totstandkoming van de Luchtvaartnota. Het doel hiervan was om de belangen van iedereen die met luchtvaart te maken heel goed in beeld te krijgen, zodat het kabinet op een zorgvuldige manier tot besluiten kon komen.

Position papers

Maatschappelijke partijen en belanghebbenden zijn uitgenodigd door het ministerie van IenW om een position paper aan te leveren. Dit heeft zowel in 2018 als in 2019 in totaal ongeveer twintig [papers](#) opgeleverd.

Klankbordgroep

Voor maatschappelijke participatie bij de Luchtvaartnota is een klankbordgroep ingericht waarin bewoners, maatschappelijke partijen en de luchtvaartsector evenwichtig zijn vertegenwoordigd. Deze klankbordgroep heeft de minister vanaf de verkenningsfase geadviseerd over de Luchtvaartnota. De deelnemende partijen hebben zo hun belang naar voren kunnen brengen en kunnen adviseren over een evenwichtige afweging van de verschillende belangen.

Bestuurlijk overleg

Op diverse momenten in het proces is ambtelijk en bestuurlijk overlegd met provincies en de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). Gemeentes en provincies zijn betrokken geweest via kerngroep bijeenkomsten die in bijna elke provincie hebben plaatsgevonden.

Kennisbasis

In de verkenningsfase is ook gewerkt aan een onafhankelijke kennisbasis. Hiervoor zijn onder andere [onderzoeken](#) door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) en het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) uitgevoerd.

De regering heeft besloten hoe de luchtvaart in Nederland zich tot het jaar 2050 mag ontwikkelen. In de toekomst moet de luchtvaart minder geluidhinder en luchtvervuiling veroorzaken. Want dat is slecht voor mensen en voor natuur en milieu. Alleen als vliegen stiller, schoner en duurzamer wordt, mogen er meer vliegtuigen gaan vliegen. Deze plannen om veilig en verstandig te vliegen staan in de Luchtvaartnota 2020-2050.

De luchtvaartnota 2020-2050 is te raadplegen op de website:

<https://www.luchtvaartindetoeekomst.nl>

2.10 Herziening luchtruim

Bron: www.luchtvaartindetoeekomst.nl

Meer ruimte in het luchtruim en minder hinder op de grond. De Rijksoverheid werkt aan een integrale herziening van het Nederlandse luchtruim. Dat is nodig, want het luchtruim wordt steeds intensiever gebruikt. Met deze herziening is het luchtruim klaar voor de toekomstige uitdagingen op het gebied van efficiëntie, duurzaamheid en capaciteit. Het waarborgen van de veiligheid in het Nederlandse luchtruim is daarbij een harde randvoorwaarde.

Vijf partners werken in het programma Luchtruimherziening samen om het luchtruim klaar te maken voor de toekomst:

- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)
- Ministerie van Defensie
- Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)
- Koninklijke Luchtmacht
- Eurocontrol/Maastricht Upper Area Control (MUAC)

De Luchtruimherziening is een meerjarig programma, dat bestaat uit twee hoofdonderdelen:

1. Een nieuwe hoofdstructuur die - in nauwe samenwerking met Duitsland - in de jaren 2023 t/m 2027 gerealiseerd wordt. De belangrijkste onderdelen zijn:
  - Herinrichting van het (zuid)oostelijke deel van het Nederlandse luchtruim. Opheffing van een militair oefengebied in het zuiden biedt de ruimte om de luchthavens van Schiphol, Rotterdam-Den Haag en Lelystad beter bereikbaar te maken met directe, kortere routes, die de CO₂-uitstoot beperken;
  - Herinrichting van het naderingsgebied voor Schiphol, zodat vliegtuigen op vaste routes continu kunnen klimmen en dalen, wat de hinder op de grond vermindert;
  - Uitbreiding van het bestaande militaire oefengebied in het noorden van Nederland, een gedeeltelijke compensatie voor de oefenruimte die in het zuiden wordt opgeheven om goed met de nieuwe generatie gevechtsvliegtuigen zoals de F-35 te kunnen oefenen. Het streven is om dit oefengebied onderdeel te maken van een grensoverschrijdend oefengebied met Duitsland.
2. Modernisering van de afhandeling van het luchtverkeer die tussen 2023 en 2035 stapsgewijs wordt uitgevoerd. Twee belangrijke onderdelen zijn het zoveel mogelijk continu klimmen en dalen, en het vliegen volgens vaste en kortere routes. Daarmee kunnen de CO₂-uitstoot en geluidhinder op de grond worden beperkt.

Het programma kan alleen succesvol zijn als het wordt uitgevoerd met betrokkenheid van de omgeving. Dat betekent enerzijds een goed begrip van de behoeften/belangen en mogelijke oplossingen die de omgeving aandraagt. Anderzijds het goed op de hoogte houden van de omgeving van de actuele ontwikkelingen.

Het programma kent een participatieaanpak die gericht is op:

Bestuurlijke participatie

Periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg met de provincies.

Gebruikersparticipatie

Periodieke overleggen met civiele en militaire luchtruimgebruikers zoals luchtvaartmaatschappijen, algemene luchtvaart, drones en militaire gebruikers.

Maatschappelijke participatie

In diverse provincies is een kerngroep Luchtvaart opgericht. De kerngroepen signaleren onder meer of de regio voldoende betrokken is bij een aantal luchtvaartprojecten, waaronder Luchtruimherziening. Daarnaast vinden er periodieke overleggen plaats met de regionale overlegorganen van verschillende civiele en militaire luchthavens.

Beslissen en besluiten

Het programma Luchtruimherziening is ingedeeld in verschillende fasen. Iedere fase wordt afgesloten met een beslissing door de twee verantwoordelijke bewindspersonen (de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de staatssecretaris van Defensie).

Het programma kan alleen succesvol zijn als het wordt uitgevoerd met betrokkenheid van de omgeving. Dat betekent enerzijds een goed begrip van de behoeften/belangen en mogelijke oplossingen die de omgeving aandraagt. Anderzijds het goed op de hoogte houden van de omgeving van de actuele ontwikkelingen.

Het programma kent een participatieaanpak die gericht is op:

Bestuurlijke participatie

Periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg met de provincies.

Gebruikersparticipatie

Periodieke overleggen met civiele en militaire luchtruimgebruikers zoals luchtvaartmaatschappijen, algemene luchtvaart, drones en militaire gebruikers.

Maatschappelijke participatie

In diverse provincies is een kerngroep Luchtvaart opgericht. De kerngroepen signaleren onder meer of de regio voldoende betrokken is bij een aantal luchtvaartprojecten, waaronder Luchtruimherziening. Daarnaast vinden er periodieke overleggen plaats met de regionale overlegorganen van verschillende civiele en militaire luchthavens.

Beslissen en besluiten

Het programma Luchtruimherziening is ingedeeld in verschillende fasen. Iedere fase wordt afgesloten met een beslissing door de twee verantwoordelijke bewindspersonen (de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de staatssecretaris van Defensie).

Resultaten

- Wegnemen van huidige belemmeringen om op de aansluitroutes van Lelystad Airport zoveel mogelijk ongehinderd door te klimmen. Daarmee is het vliegen van en naar Lelystad Airport gelijk aan andere luchthavens en is er van zogeheten laagvliegroutes geen sprake.
- Nationale eerste stap in de luchtruimherziening, mijlpaal 2023: verruiming militaire mogelijkheden in het noorden en verbeterde ontsluiting in het zuidoosten.
- 2023 -2027: herziening van de hoofdstructuur van het Nederlandse luchtruim:
  - Herinrichting van het naderingsgebied voor Schiphol;
  - Uitbreiding van het militaire oefengebied in het noorden;
  - Opheffen van het militaire oefengebied in het zuidoosten;
  - Uitvoering haalbaarheidsstudie naar grensoverschrijdend militair oefengebied in het noorden met Duitsland.
- 2023-2035: Stapsgewijze modernisering van het gebruik van het Nederlandse luchtruim met het oog op toekomstige ontwikkelingen, zoals elektrische en hybride vliegtuigen en onbemande systemen.

3 Gebruiksgegevens Groningen Airport Eelde

Het aantal vliegbewegingen is in 2020 toegenomen ten opzichte van 2019. Het gebruik van het vliegveld is in zijn totaliteit toegenomen met 7.455 bewegingen (stijging van 23,35 % ten opzichte van 2019). De toename wordt verklaard door een toename van het aantal lesvluchten (stijging van 83,95 %). Bij alle andere vliegbewegingen is een afname te zien.

Bron gebruiksgegevens: GAE.

Tabel 1 Aantal vliegbewegingen GAE

2020	Vluchtsoort							Totaal
	Lijnvluchten	Vakantievvluchten	Incidentele chartervluchten	Zakenvluchten	Lesvluchten	Maatschappelijke vluchten	Overig verkeer	
januari	179	18	6	85	1.091	170	287	1.836
februari	133	14	4	84	1.478	178	399	2.290
maart	8	10	3	191	1.512	184	443	2.351
april	0	0	0	130	127	260	321	838
mei	0	0	2	79	1.590	212	699	2.582
juni	0	0	0	90	2.870	262	865	4.087
juli	0	34	0	84	3.634	212	854	4.818
augustus	0	36	0	70	3.089	290	831	4.316
september	0	15	0	144	3.329	234	1.244	4.966
oktober	0	0	2	68	3.755	199	911	4.935
november	0	0	0	111	3.329	172	942	4.554
december	0	0	0	60	1.223	143	388	1.814
Totaal	320	127	17	1.196	27.027	2.516	8.184	39.387
Totaal 2019	2.143	870	92	1.659	14.693	2.856	9.619	31.932
Totaal 2018	3.147	824	85	1.559	11.993	2.999	10.813	31.420
Totaal 2017	1.991	1.063	76	1.595	11.688	2.637	7.957	27.007
Totaal 2016	1.248	922	68	1.597	11.124	1.648	8.143	24.750

De MMT-helikopter vluchten⁴, ambulance vluchten⁵, politievluchten, militaire vluchten en overheidsvluchten vallen onder de categorie ‘Maatschappelijke vlucht’.

⁴ Mobiel Medisch Team helikopter vluchten. [Klik voor meer informatie over het MMT](#)

⁵ Medische vluchten, of ambulance vluchten, zijn vluchten die worden uitgevoerd t.b.v. het vervoer van onder andere donororganen of transplantatieteams. Voor deze vluchten heeft GAE ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd. Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

Tabel 2 Aantal vliegbewegingen maatschappelijke vluchten

	Maatschappelijke vluchten					Totaal
	MMT-helikopter vluchten	Ambulance vluchten	Politievluchten	Militaire vluchten	Overheidsvlucht	
januari	154	12	4	0	0	170
februari	150	14	6	8	0	178
maart	173	5	2	4	0	184
april	246	10	2	2	0	260
mei	202	8	0	2	0	212
juni	252	8	0	2	0	262
juli	196	14	0	2	0	212
augustus	260	20	10	0	0	290
september	198	30	4	2	0	234
oktober	175	16	4	4	0	199
november	152	20	0	0	0	172
december	116	25	2	0	0	143
Totaal	2.274	182	34	26	0	2.516

Totaal 2019	2.476	215	65	98	2	2.856
Totaal 2018	2.512	281	112	92	2	2.999
Totaal 2017	2.210	282	45	100	0	2.637
Totaal 2016	1.337	215	40	56	0	1.648

Het aantal vliegbewegingen van lesvluchten ligt hoger dan in 2019. In onderstaande tabel een overzicht van het aantal vliegbewegingen van de KLM Flight Academy (KLM FA) en overige les-/oefenvluchten (andere organisaties dan KLM Flight Academy). De toename is te zien bij de KLM FA (15.418 vliegbewegingen).

Tabel 3 Aantal vliegbewegingen les-/oefenvluchten GAE

	Lesvluchten		Totaal
	KLM FA les-/oefenvlucht	Lesvluchten overig	
januari	744	347	1.091
februari	1.036	442	1.478
maart	906	606	1.512
april	41	86	127
mei	1.138	452	1.590
juni	2.129	741	2.870
juli	2.942	692	3.634
augustus	2.639	450	3.089
september	2.454	875	3.329
oktober	2.845	910	3.755
november	2.822	507	3.329
december	1.015	208	1.223
Totaal	20.711	6.316	27.027

Totaal 2019	5.293	9.400	14.693
Totaal 2018	4.060	7.933	11.993
Totaal 2017	5.189	6.499	11.688
Totaal 2016	5.748	5.376	11.124

De zakenvluchten, taxivluchten, survey-/fotovluchten, vrachtluchten en rondvluchten vallen onder de categorie ‘Zakenvlucht’.

Tabel 4 Aantal vliegbewegingen zakenvluchten GAE

	Zakenvluchten					
	Zakenvlucht	Taxivlucht	Survey-/Fotovlucht	Vrachtlucht	Rondvlucht	Totaal
januari	48	9	28	0	0	85
februari	44	14	26	0	0	84
maart	64	11	116	0	0	191
april	32	5	93	0	0	130
mei	38	9	32	0	0	79
juni	56	12	22	0	0	90
juli	41	24	19	0	0	84
augustus	26	20	24	0	0	70
september	65	29	50	0	0	144
oktober	35	19	14	0	0	68
november	61	13	37	0	0	111
december	28	7	25	0	0	60
Totaal	538	172	486	0	0	1.196
Totaal 2019	900	318	434	0	7	1.659
Totaal 2018	1.001	360	188	2	8	1.559
Totaal 2017	1.005	378	206	0	6	1.595
Totaal 2016	1.015	378	190	0	14	1.597

De positievluchten, privevluchten, proefvluchten, technische vluchten, spuitvluchten en overige vluchten vallen onder de categorie 'Overig verkeer'.

Tabel 5 Aantal vliegbewegingen overig verkeer GAE

	Overig verkeer						
	Positievlucht	Privevlucht	Proefvlucht	Technische vlucht	Spuitvlucht	Overige vluchten	Totaal
januari	7	276	2	0	0	2	287
februari	13	372	12	0	0	2	399
maart	9	432	2	0	0	0	443
april	5	314	0	0	0	2	321
mei	5	674	10	10	0	0	699
juni	6	855	4	0	0	0	865
juli	20	832	2	0	0	0	854
augustus	15	814	0	0	0	2	831
september	15	1.221	6	2	0	0	1.244
oktober	21	890	0	0	0	0	911
november	22	902	14	4	0	0	942
december	10	374	0	0	0	4	388
Totaal	148	7.956	52	16	0	12	8.184

Totaal 2019	298	9.157	78	38	0	48	9.619
Totaal 2018	379	10.335	26	24	0	49	10.813
Totaal 2017	300	7.576	16	41	0	24	7.957
Totaal 2016	243	7.828	34	14	2	22	8.143

4 Algemeen beeld meldingen

In dit hoofdstuk worden de in 2020 ontvangen meldingen over hinder gepresenteerd.

4.1 Aantal meldingen

In totaal zijn er 3.430 meldingen ingediend bij het loket in 2020, een stijging ten opzichte van voorgaande jaren.

Tabel 6 Meerjarenoverzicht ingediende meldingen

2020	Totaal ontvangen	Getraceerd		Niet getraceerd	Buiten TMA GAE	Dubbele melding	Warmdraaien	Te laat ingediend	Totaal voor rapportage
		GAE	Niet GAE						
januari	17	12	0	4	0	1	0	0	16
februari	34	28	0	2	0	4	0	0	30
maart	82	46	4	15	0	17	0	0	61
april	42	37	0	2	1	2	0	0	39
mei	214	108	1	25	0	80	0	0	133
juni	331	171	0	67	2	91	0	0	238
juli	328	161	2	70	3	92	0	0	231
augustus	351	230	9	61	0	51	0	0	291
september	778	333	0	138	2	305	0	0	471
oktober	677	303	0	120	1	252	0	1	423
november	464	247	0	75	0	141	1	0	322
december	112	46	0	24	0	42	0	0	70
Totaal	3.430	1.722	16	603	9	1.078	1	1	2.325

Totaal 2019	624	491	10	88	16	15	3	1	579
Totaal 2018	974	854	24	96	0	0	0	0	950
Totaal 2017	228	183	5	40	0	0	0	0	223
Totaal 2016	107	56	2	49	0	0	0	0	105
Totaal 2015	93	74	1	18	0	0	0	0	92

Van de 3.430 meldingen blijven 2.325 meldingen over die meegenomen worden in de rapportage. De andere 1.105 meldingen worden niet meegenomen in de rapportage:

- Meldingen die geen betrekking hebben op GAE (16);
- Meldingen die geen betrekking hebben op hinder veroorzaakt door vliegverkeer binnen de terminal control area (TMA, het naderingsluchtverkeersleidingsgebied) van GAE (9);
- Meldingen die dubbel zijn ingediend, worden als één melding meegenomen (1.078);
- Melding waarbij het warmdraaien betreft (1);
- Melding die te laat ingediend is, buiten 10 kalenderdagen (1).

Het aantal ingediende meldingen (2.325), laat een stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren. Het is een stijging van 1.746 ten opzichte van 2019.

Tabel 7 Aantal meldingen per kwartaal

Jaartal	Aantal meldingen 1e kwartaal	Aantal meldingen 2e kwartaal	Aantal meldingen 3e kwartaal	Aantal meldingen 4e kwartaal	Jaartotaal meldingen
2020	107	410	993	815	2.325
2019	96	210	174	99	579
2018	223	293	236	198	950
2017	13	30	22	158	223
2016	32	22	46	5	105
2015	21	20	25	26	92

5 Meldingen nader geanalyseerd

In dit hoofdstuk worden de meldingen nader geanalyseerd.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen frequente en overige melders, waarbij het criterium voor een frequente melder 50 meldingen op jaarbasis is. Onderscheid in frequente melders en overige melders is nodig om het verschil te kunnen zien hoe de hinderbeleving en meldingen van beide groepen zich ontwikkelen. Dit kan helpen bij het zoeken naar oplossingen om hinder te voorkomen. Voor beide groepen wordt nader geanalyseerd waardoor de melding veroorzaakt wordt.

Tabel 8 Aandeel meldingen van frequente en overige melders

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Totaal aantal melders	127	83	84	48	30	29
Totaal aantal meldingen	2.325	581	950	228	107	93
Aantal 'frequente melders'	6	3	3	0	0	0
Aantal 'overige melders'	121	80	81	48	30	29
Aantal meldingen van 'frequente melders'	2.029	348	686	0	0	0
Aantal meldingen van 'overige melders'	296	233	264	228	107	93

Uit bovenstaande blijkt dat in 2020 in totaal 127 melders een melding hebben ingediend. Daarvan hebben 6 melders 50 meldingen of meer ingediend (in 2019 waren dit 3 melders). Daarmee nemen deze 6 frequente melders 87,27 % van het totaal aantal meldingen voor hun rekening. Terwijl deze groep 4,72 % (in 2019 was dit 4 %) van het totaal aantal melders uitmaakt.

De groep overige melders is gegroeid met 51,25 % ten opzichte van 2019 (41 melders meer). Deze groep heeft 12,73 % van de meldingen ingediend. Zij vormen samen 95,28 % van het totaal aantal melders.

In 5.1 Overige melders wordt een analyse gedaan over de meldingen ingediend door de overige melders. In 5.2 Frequentie melders wordt een analyse gedaan over de meldingen ingediend door de frequente melders.

5.1 Overige melders

De groep overige melders vormt in aantal de grootste groep ten opzichte van het totaal (95,28 %).

Tabel 9 Aantal meldingen per kwartaal (overige melders)

Jaartal	Aantal meldingen 1e kwartaal	Aantal meldingen 2e kwartaal	Aantal meldingen 3e kwartaal	Aantal meldingen 4e kwartaal	Jaartotaal meldingen
2020	11	39	127	119	296
2019	47	75	78	31	231
2018	33	59	85	87	264
2017	13	30	22	158	223
2016	32	22	46	5	105
2015	21	20	25	26	92

In onderstaande tabel zijn de ingediende meldingen per maand weergegeven. Bij de niet getraceerde meldingen kon rond het door de melder aangegeven tijdstip en de datum in het vliegtuigvolgsysteem geen vlucht waargenomen worden. Hierdoor kan een melding niet gekoppeld worden aan een vlucht en niet verder geanalyseerd worden.

Tabel 10 Aantal meldingen per maand (overige melders)

Maand	2020			2019		
	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	0	1	1	24	4	28
februari	4	0	4	11	2	13
maart	0	6	6	2	4	6
april	2	1	3	19	5	24
mei	4	3	7	13	2	15
juni	18	11	29	32	4	36
juli	21	10	31	22	1	23
augustus	24	9	33	31	1	32
september	29	34	63	20	3	23
oktober	34	19	53	13	5	18
november	38	14	52	9	2	11
december	9	5	14	0	2	2
Totaal	183	113	296	196	35	231

Van de 296 meldingen konden 113 meldingen niet gekoppeld worden aan een vlucht.

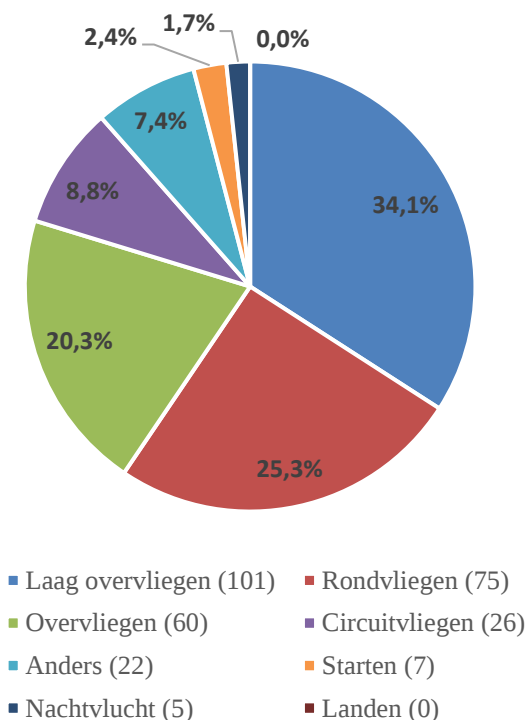
Uit onderstaande tabel blijkt hoe het aantal meldingen en melders binnen deze groep zijn verdeeld.

Tabel 11 Herkomst en aantal meldingen (overige melders)

Plaats waarneming	Aantal meldingen	Aantal melders
Eelde	60	17
Yde	45	12
Glimmen	42	13
Donderen	28	15
Assen	26	13
Norg	17	3
Noordlaren	15	2
Haren	8	5
Paterswolde	7	6
Bunne	6	2
Ommen	5	3
Baflo	4	4
Midlaren	3	1
Appelscha	3	1
De Punt	3	2
Peize	2	1
Groningen	2	2
Westerveld	2	1
Stitswerd	2	2
Oldenzijl	2	2
Zuidhorn	1	1
Aduard	1	1
Eelderwolde	1	1
Wildervank	1	1
Eppenhuisen	1	1
Mensingeweer	1	1
Annerveenschekanaal	1	1
Onderdendam	1	1
Tinallinge	1	1
Den Andel	1	1
Winsum	1	1
Warffum	1	1
Ekehaar	1	1
Kolham	1	1
Totaal	296	121

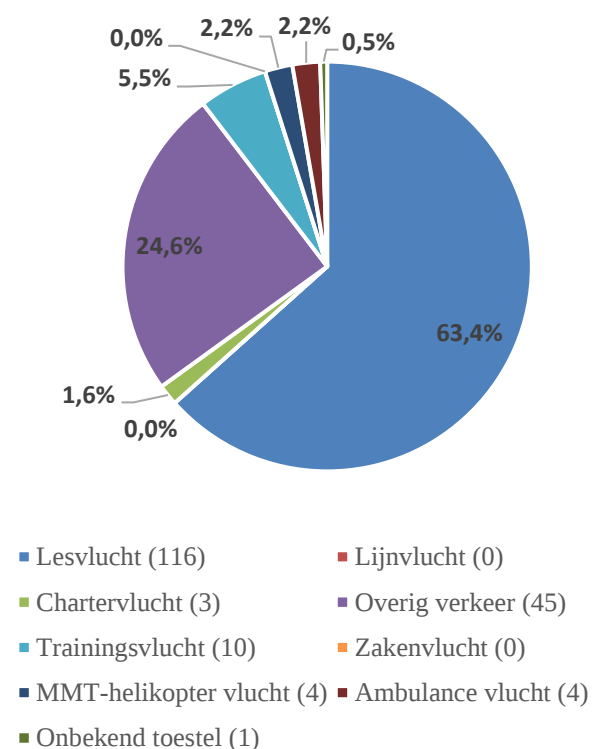
In grafiek 1 staat aangegeven wat de overige melders bij de melding hebben aangegeven als aanleiding van de overlast (totaal 296 meldingen).

Grafiek 1 Aanleiding overlast zoals aangegeven door overige melders

In grafiek 2 staat aangegeven wat voor vluchtsoort het betrof van de getraceerde meldingen (totaal 183 meldingen). De meldingen met betrekking tot MMT-helikopter vluchten zijn, zonder persoonsgegevens besproken met het Mobiel Medisch Team.

Grafiek 2 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (overige melders)

Tabel 12 Getraceerde meldingen naar tijdsperiode en soort vlucht (overige melders)

		Lesvlucht	Overig verkeer	MMT-helikopter vlucht	Trainingsvlucht	Ambulance vlucht	Charter vlucht	Onbekend toestel	Totaal
Dag	06:30 - 19:00	87	42	3	1	0	3	1	137
Avond	19:00 - 23:00	29	3	0	9	1	0	0	42
Nacht	23:00 - 06:30	0	0	1	0	3	0	0	4
Totaal		116	45	4	10	4	3	1	183

Tabel 13 Niet getraceerde meldingen naar tijdsperiode (overige melders)

		Meldingen
Dag	06:30 - 19:00	66
Avond	19:00 - 23:00	37
Nacht	23:00 - 06:30	10
Totaal		113

De meeste getraceerde meldingen betreffen lesvluchten. Van de 183 meldingen konden 116 meldingen gekoppeld worden aan een lesvlucht. In onderstaande tabel zijn deze meldingen onderverdeeld naar vliegscholen.

Tabel 14 Lesvluchten (overige melders)

Vliegschool	2020	2019	2018	2017	2016	2015
KLM Flight Academy	94	17	19	48	11	14
European Flight Training Center	8	3	0	0	0	0
Martinair Flight Academy	0	14	4	12	0	3
Wings over Holland	6	16	0	3	0	2
AIS Flight Academy	8	7	3	12	6	6
Overig	0	2	5	12	1	7
Totaal	116	59	31	87	18	32

Eelde

Tabel 15 Aantal meldingen per melder (overige melders, Eelde)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	22	22
1	7	7
2	5	10
2	3	6
4	2	8
7	1	7
17	Totaal	60

Uit Eelde zijn 60 meldingen ontvangen van in totaal 17 overige melders.

Van deze meldingen konden 30 niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (30) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 16 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (overige melders, Eelde)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	21	0
Overig verkeer	8	2
Ambulance vlucht	1	2
MMT-helikopter vlucht	0	4
Chartervlucht	0	3
Zakenvlucht	0	1
Totaal	30	12

Bij de lesvluchten betrof het in de meeste gevallen een vertrekkend toestel (17 meldingen), gevolgd door circuit en inkomend (beide 2 meldingen).⁶ Bij het overig verkeer betrof het vertrekkende toestellen, evenals bij de ambulance vlucht⁷.

Tabel 17 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Eelde)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Ambulance vlucht	Totaal
Vertrekkend	17	8	1	26
Circuit	2	0	0	2
Inkomend	2	0	0	2
Totaal	21	8	1	30

Yde

Tabel 18 Aantal meldingen per melder (overige melders Yde)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	21	21
1	11	11
3	2	6
7	1	7
12	Totaal	45

Uit Yde zijn 45 meldingen ontvangen van in totaal 12 overige melders.

⁶ Zie Informatie vliegroutes

⁷ Zie Medische vluchten

Van deze 45 meldingen konden 9 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (36) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 19 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (overige melders, Yde)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	22	3
Trainingsvlucht	4	5
Ambulance vlucht	3	7
MMT-helikopter vlucht	3	3
Overig verkeer	3	0
Onbekend toestel	1	0
Lijnvlucht	0	1
Totaal	36	19

Bij de lesvluchten betrof het in alle gevallen circuit vliegen, evenals bij de trainingsvluchten⁸.

Tabel 20 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Yde)

Kwalificatie	Lesvlucht	Trainingsvlucht	Ambulance vlucht	MMT-helikopter vlucht	Overig verkeer	Onbekend toestel	Totaal
Circuit	22	4	0	0	0	1	27
Vertrekkend	0	0	3	2	0	0	5
Inkomend	0	0	0	1	1	0	2
Overvliegen	0	0	0	0	2	0	2
	22	4	3	3	3	1	36

Glimmen

Tabel 21 Aantal meldingen per melder (overige melders, Glimmen)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	17	17
1	7	7
1	4	4
4	2	8
6	1	6
13	Totaal	42

Uit Glimmen zijn 42 meldingen ontvangen van in totaal 13 overige melders.

⁸ Zie Trainingsvluchten ANWB Medical Air Assistance

Van deze 42 meldingen konden 16 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (26) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 22 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (overige melders, Glimmen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	18	0
Overig verkeer	3	10
Trainingsvlucht	3	3
Chartervlucht	2	5
MMT-helikopter vlucht	0	1
Ambulance vlucht	0	1
Totaal	26	20

Bij de lesvluchten betrof het circuit vliegen en inkomende toestellen.

Tabel 23 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Glimmen)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Trainingsvlucht	Chartervlucht	Totaal
Inkomend	9	3	1	2	15
Circuit	9	0	2	0	11
	18	3	3	2	26

Donderen

Tabel 24 Aantal meldingen per melder (overige melders, Donderen)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	6	6
2	3	6
4	2	8
8	1	8
15	Totaal	28

Uit Donderen zijn 28 meldingen ontvangen van in totaal 15 overige melders.

Van deze 28 meldingen konden 11 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (17) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 25 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (overige melders, Donderen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	10	19
Overig verkeer	5	10
Chartervlucht	1	3
Trainingsvlucht	1	0
Ambulance vlucht	0	1
Totaal	17	33

Bij de lesvluchten betrof het grotendeels circuit vliegende vliegtuigen.

Tabel 26 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Donderen)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Chartervlucht	Trainingsvlucht	Totaal
Circuit	9	2	0	1	12
Vertrekkend	0	2	1	0	3
Inkomend	1	1	0	0	2
	10	5	1	1	17

Assen

Tabel 27 Aantal meldingen per melder (overige melders, Assen)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	11	11
3	2	6
9	1	9
13	Totaal	26

Uit Assen zijn 26 meldingen ontvangen van in totaal 13 overige melders.

Van deze 26 meldingen konden 6 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (20) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 28 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Assen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	15	1
Overig verkeer	5	0
Chartervlucht	0	1
Totaal	20	2

Bij de lesvluchten betrof het grotendeels vertrekkende toestellen.

Tabel 29 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Assen)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Totaal
Vertrekkend	11	4	15
Inkomend	1	1	2
Rondvliegen	2	0	2
Overvliegen	1	0	1
Totaal	15	5	20

Norg

Tabel 30 Aantal meldingen per melder (overige melders, Norg)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	12	12
1	4	4
1	1	1
3	Totaal	17

Uit Norg zijn 17 meldingen ontvangen van in totaal 3 overige melders.

Van deze 17 meldingen konden 9 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (8) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 31 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Norg)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	5	3
Overig verkeer	3	4
Chartervlucht	0	13
Lijnvlucht	0	5
Ambulance vlucht	0	4
Zakenvlucht	0	3
MMT-helikoptervlucht	0	3
Totaal	8	35

Tabel 32 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Norg)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Totaal
Inkomend	2	1	3
Vertrekkend	1	2	3
Rondvliegen	1	0	1
Overvliegen	1	0	1
Totaal	5	3	7

Noordlaren

Tabel 33 Aantal meldingen per melder (overige melders, Noordlaren)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	13	13
1	2	2
2	Totaal	15

Uit Noordlaren zijn 15 meldingen ontvangen van in totaal 2 overige melders.

Van deze 15 meldingen konden 8 meldingen niet getraceerd worden. De getraceerde meldingen (7) zijn in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Tabel 34 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Noordlaren)

Vluchtsoort	Aantal meldingen 2020	Aantal meldingen 2019
Lesvlucht	5	0
Overig verkeer	1	0
Trainingsvlucht	1	0
Totaal	7	0

Tabel 35 Kwalificatie getraceerde meldingen (overige melders, Noordlaren)

Kwalificatie	Lesvlucht	Overig verkeer	Trainingsvlucht	Totaal
Circuit	5	1	0	6
Inkomend	0	0	1	1
Totaal	5	1	1	7

5.2 Frequente melders

De groep met frequente melders hebben in verhouding de meeste meldingen ingediend. In 2017, 2016 en 2015 waren er geen frequente melders.

Tabel 36 Aantal meldingen per kwartaal (frequente melders)

Jaartal	Aantal meldingen 1e kwartaal	Aantal meldingen 2e kwartaal	Aantal meldingen 3e kwartaal	Aantal meldingen 4e kwartaal	Jaartotaal meldingen
2020	96	371	866	696	2.029
2019	49	135	96	68	348
2018	190	234	151	111	686
2017	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0

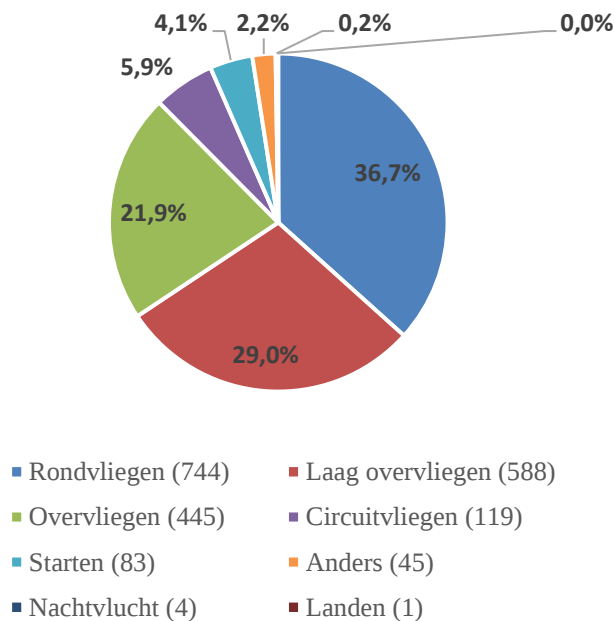
Tabel 37 Aantal meldingen per maand frequente melders

Maand	2020			2019		
	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	12	3	15	25	1	26
februari	24	2	26	11	0	11
maart	46	9	55	8	4	12
april	35	1	36	46	2	48
mei	104	22	126	44	5	49
juni	153	56	209	30	8	38
juli	140	60	200	20	5	25
augustus	206	52	258	28	4	32
september	304	104	408	34	5	39
oktober	269	101	370	22	14	36
november	209	61	270	16	3	19
december	37	19	56	11	2	13
Totaal	1539	490	2029	295	53	348

Van de 2.029 meldingen konden 490 meldingen niet gekoppeld worden aan een vlucht.

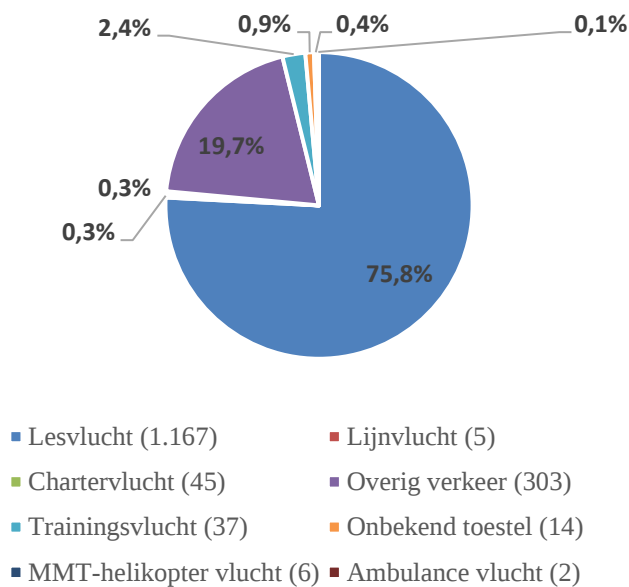
In grafiek 3 staat aangegeven wat de frequente melders bij de melding hebben aangegeven als aanleiding overlast.

Grafiek 3 Aanleiding overlast zoals aangegeven frequente melders

In grafiek 4 staat aangegeven wat voor vluchtsoort het betrof van de getraceerde meldingen (totaal 1.539 meldingen).

Grafiek 4 Getraceerde meldingen per vluchtsoort frequente melders

De meldingen met betrekking tot MMT-helikopter vluchten zijn, zonder persoonsgegevens, besproken met het Mobiel Medisch Team.

Lesvluchten

Er konden 1.167 getraceerde meldingen van frequente melders gekoppeld worden aan lesvluchten. In onderstaande tabel zijn deze meldingen onderverdeeld naar vliegscholen.

Tabel 38 Lesvluchten (frequente melders)

Vliegschool	2020	2019	2018
KLM Flight Academy	973	31	198
European Flight Training Center	40	14	24
AIS Flight Academy	88	3	35
Wings over Holland	45	14	32
Martinair Flight Academy	12	27	53
Overig	9	1	22
Totaal	1.158	89	342

De hinder werd door de frequente melders ervaren in Yde, Donderen, Bunne, Eppenhuisen en Fochteloo.

Tabel 39 Herkomst en aantal meldingen frequente melders

Plaats waarneming	Aantal meldingen	Aantal melders
Yde	756	1
Donderen	503	2
Bunne	491	1
Eppenhuisen	152	1
Fochteloo	127	1
Totaal	2.029	6

Yde

Tabel 40 Aantal meldingen per maand (frequente melder, Yde)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	4	3	7
februari	9	2	11
maart	3	3	6
april	0	0	0
mei	24	6	30
juni	29	18	47
juli	67	50	117
augustus	73	16	89
september	126	66	192
oktober	115	70	185
november	49	16	65
december	6	1	7
Totaal	505	251	756

Tabel 41 Aantal meldingen per vluchtsoort (frequente melder, Yde)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	397
Overig verkeer	63
Trainingsvlucht	36
Onbekend toestel	9
Totaal	505

Van het overig verkeer hebben 28 meldingen betrekking op de NNAC (Noord Nederlandse Aero Club).

Donderen

Twee frequente melders melden vanuit Donderen. De ene melder uit Donderen heeft 315 meldingen ingediend, de andere melder heeft 188 meldingen ingediend.

Tabel 42 Aantal meldingen per maand (ene frequente melder, Donderen)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	8	0	8
februari	4	0	4
maart	36	4	40
april	28	1	29
mei	31	10	41
juni	46	24	70
juli	19	5	24
augustus	24	7	31
september	18	9	27
oktober	15	5	20
november	10	1	11
december	7	3	10
Totaal	246	69	315

Tabel 43 Aantal meldingen per maand (andere frequente melder, Donderen)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	0	0	0
februari	1	0	1
maart	2	1	3
april	6	0	6
mei	24	6	30
juni	55	11	66
juli	11	3	14
augustus	9	0	9
september	31	2	33
oktober	6	1	7
november	14	2	16
december	2	1	3
Totaal	161	27	188

Tabel 44 Aantal meldingen per vluchtsoort (ene frequente melder, Donderen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	165
MMT-helikopter vlucht	6
Overig verkeer	62
Chartervlucht	4
Lijnvlucht	5
Ambulance vlucht	1
Onbekend toestel	3
Totaal	246

Tabel 45 Aantal meldingen per vluchtsoort (andere frequente melder, Donderen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	123
Overig verkeer	34
Chartervlucht	1
Ambulance vlucht	1
Trainingsvlucht	1
Onbekend toestel	1
Totaal	161

Ene frequente melder: Van het overig verkeer hebben 10 meldingen betrekking op de NNAC (Noord Nederlandse Aero Club) en 8 meldingen op Skyline Aviation.

Andere frequente melder: Van het overig verkeer hebben 4 meldingen betrekking op de NNAC (Noord Nederlandse Aero Club) en 8 meldingen op Skyline Aviation.

Bunne

Tabel 46 Aantal meldingen per maand (frequente melder, Bunne)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	0	0	0
februari	0	0	0
maart	0	0	0
april	0	0	0
mei	0	0	0
juni	6	2	8
juli	19	2	21
augustus	54	15	69
september	71	13	84
oktober	94	14	108
november	126	41	167
december	20	14	34
Totaal	390	101	491

Tabel 47 Aantal meldingen per vluchtsoort (frequente melder Bunne)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	302
Overig verkeer	87
Onbekend toestel	1
Totaal	390

Van het overig verkeer hebben 25 meldingen betrekking op de NNAC (Noord Nederlandse Aero Club) en 7 meldingen op Skyline Aviation.

Eppenhuisen

Tabel 48 Aantal meldingen per maand (frequente melder, Eppenhuisen)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	0	0	0
februari	0	0	0
maart	0	0	0
april	0	0	0
mei	0	0	0
juni	0	0	0
juli	7	0	7
augustus	34	13	47
september	40	14	54
oktober	27	11	38
november	5	1	6
december	0	0	0
Totaal	113	39	152

Tabel 49 Aantal meldingen per vluchtsoort (frequente melder Eppenhuisen)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	79
Overig verkeer	34
Totaal	113

Van het overig verkeer hebben 17 meldingen betrekking op de NNAC (Noord Nederlandse Aero Club).

Fochteloo

Tabel 50 Aantal meldingen per maand (frequente melder, Fochteloo)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Totaal
januari	0	0	0
februari	10	0	10
maart	5	1	6
april	1	0	1
mei	25	0	25
juni	17	1	18
juli	17	0	17
augustus	12	1	13
september	18	0	18
oktober	12	0	12
november	5	0	5
december	2	0	2
Totaal	124	3	127

Tabel 51 Aantal meldingen per vluchtsoort (frequente melder Fochteloo)

Vluchtsoort	Aantal meldingen
Lesvlucht	101
Overig verkeer	23
Totaal	124

6 Conclusie

In voorgaande hoofdstukken is alle informatie over vliegbewegingen en meldingen daarover door melders in 2020 gepresenteerd en verder geanalyseerd. De uitkomsten volgen in dit hoofdstuk.

Het aantal vliegbewegingen is in 2020 met ruim 23 % gestegen (van 31.932 vliegbewegingen in 2019, naar 39.387 in 2020). Ondanks dat in 2020 de commerciële passagiersvluchten grotendeels zijn stil gelegd vanwege het coronavirus.

Er is een toename te zien in de hoeveelheid lesvluchten. Zo'n 70 % van de bewegingen waren afkomstig van lesvluchten.

Zowel de KLM Flight Academy als het European Flight Training Center (EFTC) zijn gevestigd op Groningen Airport Eelde. De EFTC is in 2017 gestart met het opleiden van privé en commerciële piloten en verhuur van vliegtuigen en simulatoren.

Onder andere KLM Flight Academy heeft het aantal bewegingen flink vergroot door uitbreiding van de vloot in 2020. Maar ook de EFTC en vluchten vanuit vliegscholen van Lelystad en Teuge vergrootten het aantal bewegingen op GAE.

Meldingen:

- Het aantal meldingen is toegenomen (van 579 meldingen in 2019, naar 2.325 meldingen in 2020);
- Het aantal frequente melders verdubbelde van drie naar zes personen en hebben ruim 87 % van de meldingen ingediend.
- Overige melders:
  - Van de 296 meldingen ingediend door overige melders konden 113 melding niet gekoppeld worden aan een vlucht;
  - Van de 183 getraceerde meldingen ingediend door overige melders, zijn 116 meldingen gekoppeld aan een lesvlucht. Het overgrote deel hiervan zijn te koppelen aan lesvluchten van de KLM Flight Academy.

De Handhavingsrapportage GAE gebruiksjaar 2019 – 2020 geeft geen bijzonderheden.

In 2021 wordt de werkgroep Meldingenanalyse opgericht. Deze groep zal de rapportages bespreken en analyseren.

Bijlage 1 Achtergrondinformatie

Informatie vliegroutes

Hoog in het luchtruim lopen grote doorgaande, internationale ‘snelwegen’ voor het vliegverkeer, de luchtverkeerswegen (of ATS-routes). Verkeer dat gestart is van GAE, voegt na vertrek als het ware in op deze snelwegen; verkeer dat op weg is naar GAE voegt vanaf de ATS-routes uit en vliegt het naderingsgebied van de luchthaven binnen.

Algemeen:

Vliegtuigen rijden niet als treinen op rails. Ze kunnen niet exact de aangewezen vertrekroute volgen. Hoe nauwkeurig een vliegtuig de route vliegt, hangt af van het type vliegtuig, het gewicht van de lading, de wind en zelfs van de navigatieapparatuur van het vliegtuig. Enige variatie tussen de vliegpaden van vliegtuigen is dus normaal, zeker nabij bochten in de route. Ditzelfde geldt voor naderende vliegtuigen.

Vertrekroutes:

Een vertrekkend toestel volgt van GAE een vertrekroute naar een punt waarop deze aansluit op een ATS-route, waarna het vliegtuig verder gaat op deze ATS-route. Een vertrekroute wordt aangeduid met de Engelse term Standard Instrument Departure (SID). Een SID bestaat uit een reeks vaste instructies (koers, hoogte en snelheid) die door de vlieger of boordcomputer worden opgevolgd.

Naderingsroutes:

Toestellen die GAE als bestemming hebben, komen aan de rand van het naderingsgebied (luchtverkeersleidingsgebied in de buurt van de luchthaven) van de luchthaven onder begeleiding van Luchtverkeersleiding Nederland. Die leidt elk toestel naar de landingsbaan door middel van koers- snelheids- en hoogte-instructies aan piloten. Zo worden naderende en startende toestellen op veilige afstand van elkaar gehouden, terwijl tegelijkertijd de capaciteit van het luchtruim en van de start- en landingsbaan zo efficiënt mogelijk wordt gebruikt. Een naderingsroute wordt aangeduid met de Engels term Standard Terminal Arrival Route (STAR).

Circuits:

Naast bovengenoemde vertrek- en naderingsroutes zijn er circuits vastgesteld. Het circuit wordt zowel gebruikt voor les- en oefenvluchten als voor binnenkomende en vertrekkende toestellen.

Een circuitvlucht wordt in het kader van een lesvlucht uitgevoerd (starten, het oefenen voor het landen en het landen als onderdeel van het lesvliegen).

Informatie baan en baangebruik

GAE beschikt over een verharde start- en landingsbaan (baan 05-23). In de luchtvaart worden banen aangeduid met nummers. Baan 05-23 is 2.500 meter lang. Deze kan echter van twee richtingen worden gebruikt, zowel voor landingen als voor starts. Op basis van weersomstandigheden en –verwachtingen, baanbeschikbaarheid en overige relevante operationele factoren, bepaalt de luchtverkeersleiding in welke richting de baan wordt gebruikt. Vliegtuigen starten en landen zoveel mogelijk tegen de wind in. Daarom hangt de baankeuze voornamelijk af van de windrichting.

Ook het instrumentlandingssysteem (ILS) kan bepalend zijn voor de baankeuze. Met het ILS kunnen namelijk ook landingen worden uitgevoerd bij slecht zicht. Het ILS staat aan de meest gebruikte zijde van de landingsbaan, baan 23.

Daarnaast heeft GAE twee radiobakens: SO is de zogenoemde locator/localizer voor baan 23 (vlakbij Slochteren), VZ is de locator/localizer voor baan 05 (vlakbij Veenhuizen). Een locator/localizer doet dienst als navigatiehulpmiddel voor het aanvliegen van een landingsbaan.

Informatie vlieghoogtes

De minimale vlieghoogte boven aaneengesloten bebouwing is 300 meter (1.000 voet) boven het hoogst bebouwde punt in de omgeving. Boven andere gebieden geldt een minimale vlieghoogte van 150 meter (500 voet). Voor het circuit geldt een minimumhoogte van 150 meter (500 voet). De minimale vlieghoogten zijn altijd van toepassing, behalve wanneer lager vliegen noodzakelijk is om op te stijgen of te landen.

MMT-helikopter vluchten

De bemanning van de MMT-helikopter wordt Mobiel Medisch Team (MMT) genoemd. Het MMT wordt ingezet bij zware ongevallen, bijzondere letsels of levensbedreigende situaties waarbij specialistische hulp direct noodzakelijk is. Het is geen vervanging van de ambulance, maar een aanvulling op de reguliere ambulancezorg.

De helikopter wordt gevlogen door piloten van de ANWB Medical Air Assistance (MAA).

Er zijn landelijke inzetcriteria vastgelegd voor het MMT.

De MMT-helikopters worden ook wel Lifeliners genoemd. De Groningse helikopter heet Lifeliner 4. Per 31 oktober 2016 heeft Lifeliner 4 een nieuwe standplaats in gebruik genomen op GAE. Vanaf daar staat het MMT 24 uur per dag paraat. De MMT-helikopter stond daarvoor vijftien jaar op de daklocatie van het Universitair Medisch Centrum in Groningen. Vanaf de nieuwe, zuidelijker gelegen standplaats kan het MMT met de helikopter meer mensen in Noord- en Oost-Nederland sneller van gespecialiseerde acute zorg voorzien. Het helikopterdak van het UMCG is nog in gebruik om patiënten met de helikopter naar het ziekenhuis te brengen als dat noodzakelijk is in spoedgevallen.

De vliegoperatie van de MMT-helikopter wordt ook wel HEMS genoemd, wat staat voor Helicopter Emergency Medical Services. De vluchten die met een MMT-helikopter gemaakt worden, vallen onder een andere wetgeving dan normale helikopter vluchten.

Volgens de HEMS-regels hebben helikopters bijvoorbeeld geen vluchtplan nodig. Bij spoed vliegt de helikopter de kortst mogelijke, directe en veilige route. De piloot is verantwoordelijk voor de keuze van de landingsplaats (bij daglicht landingsplaats minimaal 25x25 meter). De MMT-helikopter heeft in principe altijd voorrang boven ander vliegverkeer. Ook hebben ze een ontheffing om te vliegen boven gebieden waar dat voor ander vliegverkeer verboden is.

De MMT-helikopter mag ook 's nachts overal landen. Er moet wel voldoende ruimte zijn (landingsplaats minimaal 25x50 meter) er mogen niet te veel huizen staan. Dus niet in de bebouwde kom. In het donker dragen de piloot en verpleegkundige zogenaamde 'night vision goggles'. Dit is speciale restlichtversterkende apparatuur die het zicht in het donker tot wel 15.000 verbetert.

Alle meldingen met betrekking tot vluchten van de MMT-helikopter worden zonder persoonsgegevens besproken met het MMT.

Meer informatie op: <https://www.anwb.nl/maa>.

Medische vluchten

Medische vluchten, of ambulancevluchten, zijn vluchten die worden uitgevoerd ten behoeve van het vervoer van onder andere donororganen of transplantatieteams. Voor deze vluchten heeft GAE een ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd. Op de [website](#) van GAE staat een overzicht van recente medische vluchten buiten de reguliere openingstijden.

Bijlage II Verklarende lijst

A: Aankomst vliegbeweging.

Ambulance vluchten: vluchten die uitgevoerd worden t.b.v. het vervoer van onder andere donororganen of transplantatieteams. Voor deze vluchten heeft GAE ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd.

AOC: Een AOC stelt vast dat de onderneming beschikt over voldoende beroepsbekwaamheid en organisatie om de veiligheid van hun activiteiten te garanderen. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) geeft het certificaat af.

Buiten TMA GAE: een melding waarbij de plaats waarneming buiten het naderingsluchtverkeersleidingsgebied van GAE ligt. Een melding buiten de TMA van GAE kan niet door het Meldingenloket vliegverkeer GAE afgehandeld worden. De melding dient door de melder ingediend te worden bij het Meld- en Informatiecentrum van de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Terminal control Area (TMA) is het naderingsluchtverkeersleidingsgebied.

Het conform de wet- en regelgeving aangewezen luchtvaartterrein Groningen Airport Eelde (GAE).

Chartervlucht: een charter is een vliegtuig in het bezit van een chartermaatschappij of wat wordt gehuurd door een reisorganisatie. De charter wordt meestal ingezet voor vakantievluchten in het zomer- en winterseizoen. Chartervluchten vliegen niet volgens een vastgesteld tijdsschema en zijn seizoensgebonden.

Circuitvlucht: vliegtuigbewegingen in de onmiddellijke omgeving van de luchthaven, in het bijzonder verband houdend met het starten, het oefenen voor het landen en het landen.

Dubbele melding: een melding die nog een keer ingediend is. Een dubbele melding wordt wel genoteerd, maar niet verder verwerkt in de meldingenrapportages.

FANOMOS2: Flight Track and Aircraft Noise Monitoring System². De gegevens uit dit systeem gebruikt het Meldingenloket vliegverkeer GAE om een melding (indien mogelijk) te koppelen aan een vliegbeweging.

Getraceerd: rond het door de melder aangegeven tijdstip en op de datum werd in FANOMOS2 een vlucht waargenomen. De melding is gekoppeld aan een vliegbeweging.

Getraceerd GAE: de melding is gekoppeld aan een vliegbeweging die betrekking heeft op Groningen Airport Eelde.

Getraceerd Niet GAE: de melding is gekoppeld aan een vliegbeweging. Deze vliegbeweging heeft echter geen betrekking op Groningen Airport Eelde.

Helikopter: gemotoriseerd luchtvaartuig met rotorbladen, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht gehouden kan worden door aerodynamische reactiekrachten op zijn rotorbladen.

KLM FA: KLM Flight Academy is een vliegschool gevestigd op GAE. De KLM FA is een 100 % dochteronderneming van de KLM en leidt enkel en alleen vliegers op voor de KLM – groep.

Lesvlucht: een terreinvlucht die uitsluitend voor instructieve doeleinden wordt uitgevoerd (vlucht onder leiding van een instructeur om vliegvaardigheid te verkrijgen).

Lijnvluchten: een lijnvlucht is een vlucht die volgens een vaste dienstregeling het hele jaar door vliegt voor een vliegtuigmaatschappij.

Maatschappelijke vlucht: hieronder vallen de MMT-helikopter vluchten, ambulance vluchten, politievvluchten, militaire vluchten en overheidsvluchten.

Militaire vlucht: (Artikel 6) Militaire vliegbewegingen zijn alleen toegestaan indien de bewegingen humanitaire doeleinden hebben of operationeel noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn er nog aanvullende voorwaarden in de Omzettingsregeling genoemd. Alle militaire vliegbewegingen zijn PPR (alleen de Havendienst kan toestemming geven!). Er zijn maximaal 400 bewegingen per jaar toegestaan. Alle luchtvaartuigen met een MTOW van minder dan 6 ton mag de Havendienst zelfstandig afhandelen. Voor al het overige militair verkeer dient eerst contact opgenomen te worden met de Airport Manager

MMT-helikopter vluchten: helikopter vluchten van het Mobiel Medisch Team (MMT). Als een patiënt in acuut levensgevaar is en als de ambulancebemanning extra hulp bij de behandeling nodig heeft, kan een MMT worden ingezet. De ‘inzetcriteria’ zijn landelijk bepaald.

MTOW: Maximum Takeoff Weight, het maximale startgewicht.

Niet getraceerd: rond het door de melder aangegeven tijdstip en op de datum werd in FANOMOS2 geen vlucht waargenomen. Hierdoor kon een melding niet gekoppeld worden aan een vlucht en niet verder geanalyseerd worden.

Oefenvlucht: solovlucht voor het verkrijgen dan wel behouden van vliegvaardigheid.

Politievlucht: een vlucht uitgevoerd door de luchtvaartpolitie.

Positievlucht: een vlucht zonder lading (passagiers, vracht, post) van een luchthaven om vanaf de volgende luchthaven een vlucht met lading uit te voeren.

PPR: Prior Permission Required, eerst contact opnemen om formeel toelating te vragen, niet zonder toestemming.

Proefvlucht: vlucht die wordt uitgevoerd ter beproeving van de eigenschappen en goede werking van een luchtvaartuig of voor de levering van bewijs van het voldoen aan de luchtwaardigheidsvoorschriften.

Survey-/Fotovlucht: een foto-, film-, video-, laserscan- of thermische vlucht. Een survey vlucht kan verschillende doeleinden hebben.

T: Terrein vliegbeweging. Een vlucht, na welke het vliegtuig landt op dezelfde luchthaven waarvan het is opgestegen, zonder een tussenlanding te hebben uitgevoerd op een andere plaats.

Taxivlucht: Commercieel verkeer wat onder een AOC (Air Operator Certificate) vliegt

V: vertrek vliegbeweging.

Vakantievluchten: chartervlucht.

Vliegbeweging: een vliegbeweging is een start of landing van een luchtvaartuig van of op de luchthaven.

Vliegtuig: gemotoriseerd luchtvaartuig met vaste vleugels, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht gehouden kan worden door aerodynamische reactiekrachten op zijn vleugels.

Vlucht: de verplaatsing van het luchtvaartuig gedurende het tijdsverloop dat het in beweging komt met de bedoeling om op te stijgen, tot het ogenblik dat het weer tot volledige stilstand is gekomen na de landing.

Warmdraaien: opwarmen van de vliegtuigmotor voor de vlucht.

Zakenvluchten: niet commercieel, een vlucht voor zakelijke of privédoeleinden.